

Urbanizáció hazánkban

Megkezdte munkáját a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának város- és közszociális bizottsága. A nagy tekintélyű szakemberekből megalakított testület, amely dr. Trautmann Rezső vezetésével tevékenykedik, a népfrent IV. kongresszusának útmutatásai nyomán kialakította és programba foglalta a következő három és fél esztendő tennivalóit, meghatározta legfontosabb céljait és munkaterületeit.

Első lépésként — a tervek szerint — még az ősszel 15 város állami és társadalmi vezetőinek részvételével tanácskozást rendeznek Győrött. Az új gazdasági mechanizmus tapasztalatainak tükrében megvizsgálják a városi és községi tanácsok, valamint a népfrent kapcsolatainak helyzetét. Számba veszik azokat a lehetőségeket, amelyek kiaknázásával a társadalom erői nagyobb részt vállalhatnak a városok és környékük rendezési terveinek megvalósításából. Ezzel egyidejűleg azt várják a véleményeserétől, hogy hasznos tanácsokat ad majd a következő napokban sorra kerülő országos felméréshez.

A továbbiakban napirendre tűzik az urbanizáció hazai sajátosságait is. Elemzési és tanulmányozni kívánják a legfejlettebb, immár a városok jellegzetességeivel rendelkező községek helyzetét, gondjait és eredményeit.

A közeljövőben helyet kapnak majd a népfrent fórumán a városi lakosság kommunális ellátásának időszaki kérdései is. Tíz város küldötteinek bevonásával megvizsgálják a kommunális ellátás javításának lehetőségeit, s a tanácsok ezzel kapcsolatos feladatait az új mechanizmusban.

Munkásgyűlés a cipőgyárban

Dr. Perjési László elvtárs tartott tájékoztatót

Tegnap délután a Minőség-cipőgyár szegedi üzemének dolgozói gyűlést tartottak, amelyen dr. Perjési László elvtárs, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára adott tájékoztatót a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről. Az egybegyűlteket Liptai Veronika elvtársnő, az üzem csúcspártvezetőjének titkára üdvözölte.

Perjési elvtárs a dél-vietnami és a közel-keleti hely-

zet jellemzése után részletesen ismertette az európai biztonságot veszélyeztető, az utóbbi időben tapasztalt imperialista lépéseket. Ennek kapcsán szót a csehszlovákiai eseményekről. Beszámolt a Csehszlovákiában végbemenő legújabb, pozitív irányú változásokról, majd megállapította, hogy népünk között a szegedi dolgozók is, kezdettől fogva öntudatosan, a párt politiká-

ja iránti bizalommal reagáltak a nemzetközi eseményekre. Ennek legfőbb bizonyítéka, hogy a népgazdasági tervek a célkitűzéseknek megfelelően teljesülnek az iparban és a mezőgazdaságban.

Tájékoztatója után a városi pártbizottság első titkára válaszolt a cipőgyári dolgozók által feltett külpolitikai és a várospolitikával kapcsolatos kérdéseire.

Tanácsi vb-ülésekről

Gazdagítják a Szegedi Ünnepi Heteket

A tízéves Szegedi Szabadtéri Játékok eddigi eredményeit, helyét a hazai és külföldi produkciók sorában a Dél-Magyarország is értékelte már. Tegnap ülésén a városi tanács végrehajtó bizottsága is mérlegre tette az idei Ünnepi Heteket, s szó esett természetesen a játékok egy évtizedes múltjáról. A bőséges és számos részletre is kiterjedő, tartalmas összefoglalót Papp Gyula vb-elnökhelyettes terjesztette elő. A problémákkal és javaslatokkal foglalkozó fejezetben hangsúlyt kapott, hogy az Ünnepi Hetek céljait, arculatát tekintve változatlanul az eddigi helyes törekvéseken kell nyomon haladni. Erősíteni kell továbbra is a fesztivál kulturális jellegét, a kísérő jellegű rendezvényeknél pedig az ismeretterjesztésre, a tudatos izlésformálásra törekedjünk. Nem szabad megfeledkezni az Ünnepi Hetek nemzetközi jellegének erősítéséről sem. Sokszor és sok

helyen elhangzott már a szabadterei játékok megítéléséről, hogy annak a külföldi művészek találkozhelyévé kell válnia.

Adottságainkat, anyagi lehetőségeinket figyelembe véve pedig tudomásul kell vennünk, hogy közönségünk zömét továbbra is a hazai vendégek alkotják. A fesztivál feladata a nemzeti kultúra múltbeli és mai értékét közelebb hozni. A szabadterei játékok idején programját a repertoárjellegű műsor miatt elég sok bírálat érte. Adottságainkat, anyagi lehetőségeinket figyelembe véve pedig tudomásul kell vennünk, hogy közönségünk zömét továbbra is a hazai vendégek alkotják. A fesztivál feladata a nemzeti kultúra múltbeli és mai értékét közelebb hozni. A szabadterei játékok idején programját a repertoárjellegű műsor miatt elég sok bírálat érte. Adottságainkat, anyagi lehetőségeinket figyelembe véve pedig tudomásul kell vennünk, hogy közönségünk zömét továbbra is a hazai vendégek alkotják. A fesztivál feladata a nemzeti kultúra múltbeli és mai értékét közelebb hozni. A szabadterei játékok idején programját a repertoárjellegű műsor miatt elég sok bírálat érte.

Az előterjesztésben is szerepelt, de többen szóva tették, hogy a következő évben is nagy gondot kell fordítani a játékokat kísérő kiegészítő rendezvények arányos elosztására. Hangsúlyt kapott az is, hogy az Ünnepi Heteket, s a fesztivált ismertető propagandánk még mindig nem elégséges, tekintetben a lehetőségeket még távolról sem használtuk ki. Sajnos, három év óta nincs összefoglaló jellegű, jelentősebb városismertető kiadványunk. Időszerű szorgalmazni a Szeged katalógus második kiadását. Tényként kell több nyelvű Szeged képeskönyv megjelentetéséről.

Az Ünnepi Hetekre való felkészüléssel összefüggő bizonyos várospolitikai feladat megoldása, átalakítások, épületfelújítások, útkorszerűsítések. A jövőben mindezeket úgy kell programba venni, hogy időben befejezhetőek legyenek.

Tsz-ek

együtműködése

A Csongrád megyében tavaly megalakult három termelőszövetkezeti szövetség működésének egy esztendő tapasztalatait az mutatják, hogy a szövetségek létrehozásával javult a közös gazdaságok együttműködése, jobban érvényre jutottak a termelőszövetkezetek érdekei. Az előbbi megállapításra példa néhány olyan közös vállalkozás, mint a fábiansébestyáni, szentesi és nagymágocsi három tsz összefogásából létrejött, évi mintegy 26 ezer sertést kibocsátó kombinát. Az utóbbira, hogy a szegedi városi és járási tsz-ek és tszcs-k érdekeik összehangolásával szervezettebben tudták értékesíteni termékeiket a feldolgozó iparnak, illetve a viszonteladó nagykereskedelemnek.

A szövetségek működésében az eltelt egy év lényegében a felkészülés időszak volt részint a területi szövetségek helyi adottságainak hasznosabb érvényesítésére, részint az általános gazdasági követelmények megvalósítására. Többek között sok segítséget kaptak a fagszövetkezetek az új gazdasági mechanizmus, a vállalatok szervezeti átalakításában. A szövetségek szakmai tanácsot nyújtottak a tervek készítéséhez, a közös vállalkozások megszervezéséhez, az értékesítéshez, vetőmagok, takarmányok, vegyszerek beszerzéséhez. Támogatásuk sokféleképpen megnyilvánult. Például a szegedi szövetséghez tartozó 35 termelőhelyig gyenge tsz gazdálkodásának segítségét, értékelését állandó napirenden tartják, azokkal a céllal, hogy ezek közül a gazdaságok közül minél előbb minél több megszilárduljon gazdaságilag.

A témával tegnapi ülésén behatóan foglalkozott a Csongrád megyei tanács vb. Elismérését fejezte ki a három szövetség eddigi munkájáért, s további támogatásáról biztosította a szövetségeket.

Munkaerő-áramlás a könnyűiparban

A Könnyűipari Minisztérium közgazdasági főosztálya felmérte, hogyan éltek a vállalatok és dolgozók az új mechanizmus bevezetésével, életbe léptetett munkaügyi, munkaerő-gazdálkodási, illetve munkahely-változtatási lehetőségekkel. Általános tapasztalat, hogy

élénkült a munkaerő-vándorlás.

Ez év második negyedében 21 ezer új dolgozót vettek fel, míg a múlt év utolsó negyedében 15 ezret. A felvételek az összlétszámból viszonyítva hét százalékról tíz százalékra emelkedtek.

Ugyanakkor kilépés két százalékkal volt több — hat százalék helyett az összmunkaslétszám nyolc százaléka változtatott munkahelyet.

Bár valamelyest emelkedett a munkaslétszám, sok

PEDAGÓGUSOK TEKINTÉLY

A gondolatfuttatás ezúttal is példával kezdődik. Természetesen egy életből ellesett, a maga jelképes mivoltában nagyon is sok embernek szóló példával, amely — ahogy szokott — minden előmeditáció nélkül, a szorgalmasan működő ösztönök parancsára fogalmazódott meg „szülőatyja” ajkain.

Történt pedig a következő. Zsűrítettünk. Valami diákszavalkó számára rendezett vetélkedő elődöntőjén zsűrítettünk, ahol természetesen nemcsak szavalkók, de azok egy műsorba beosztott kompániái, az irodalmi színpadok is pódiumra léptek. Az elődöntő véget ért, következett az eredményhirdetés, amelyre — hiszen érdekelték voltak benne — a diákszavalkók is felsorakoztak, várva, kiról, s kikről mit mond majd a zsüri elnöke.

A zsüri elnöke azonban nem mondott semmit. Legálábbis addig nem, míg az elődöntő első számú részeseit ki nem tessékelték a teremből, amelynek végrehajtására nem egyéb okból adott utasítást, hogy igen nagy vétek — pedagógiai hiba — lenne, ha a látottakról-hallottakról szóló ítéletet a diákok is végighallgatnák. A bírálóat ugyanis — mondta a zsüri elnöke — nemcsak nekik, de tanáraiknak is szól, s aligha volna szerencsés éppen tanítványaik előtt megkritizálni a pedagógusokat.

Sem az idő, sem a hely nem volt alkalmas arra, hogy a valóban jóhiszeműnek tűnő, de a gyakorlati diáknevelést illetően aligha hasznos intézkedés bírálatába azonnal belefogjak, így jobb híján, most mondom el véleményemet a — talán kicsit túlságosan is hosszan ismertetett — tekintélyóvó módszerről.

Mert bárhol is nézzük, egyébként, mint hatástalan manővernek aligha minősíthető a zsürielnök intézkedése. Az ugyanis, hogy csak a diákok távollétében mer vállalkozni tanáraik — mégcsak nem is szorosabban vett iskolai munkáját illető — bírálatra, azt mutatja: milyen korszerűtlen, vaskalaposan értelmezi ő a pedagógusi tekintélyóvást.

Mert — kérdezhetjük — milyen meg nem nevezett veszélyekkel jár az, ha négy-öt szívesen szavalkót diákja előtt mondják meg egy tanárnak, hogy irodalmi összeállításában túl sok a nehezen mondható vers, vagy hogy kis sé hosszadalmas, s megfogalmazásában sem elég gördülékeny a bevezető szöveg? Veszít-e hosszú évek alatt megteremtett nevelői hiteléből az a pedagógus, akire — irodalmi színpadvezetői minőségében — néhány jószándékkal bíráló szót mondanak?

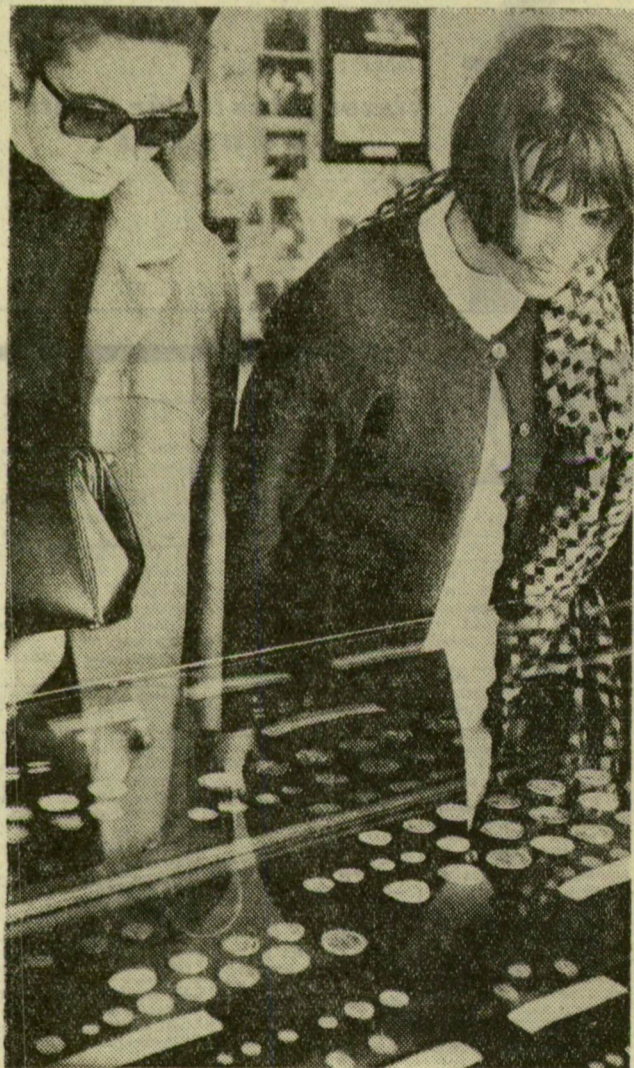
Folytathatnánk a könnyen mondatba igazodó kérdések sorát, de a címzett nélküli faggatózás helyett beszéljünk inkább arról a — sok iskola sok tanárának — meggyökerezett szemléletéről, amelyből szóban forgó példánk is fakadt. A pedagógusi tekintély művi óvásról a nem minden esetben jogos tisztelet mesterséges kiváltásáról. Erről van ugyanis szó! Arról, hogy azok a tanítók-tanárok, akik egyéniségüknél, felkészültségüknél fogva semmiképp sem képesek a kötelező — s szükséges — tekintély megteremtésére, különböző fogásokhoz, manőverekhez folyamodnak. Előljáró mivoltukat lépten-nyomon hangoztatják, többféle — mondjuk így? — „szertartást” gyökereztetnek meg személyük tiszteletére.

Márpedig — sok-sok példa igazolja ezt — tekintélyt művi úton előállítani csak ideig-óráig lehet, s igen mulandó az a tisztelet is, amely csak utasításra teremtődött. Ha valahol, hát éppen a tantermekben nem tartós a parancs szerinti „feltekintés”.

Persze, milyen könnyű megfogalmazni, olyan nehéz megteremteni azt a pedagógusi magatartást, amely a jelen napok igényeihez jobban igazodik, amely egy korszerűbb nevelői-oktatói szemlélet jegyében fogant. Hogy ismét bevezető példánkra hivatkozzunk: azt, amely senkit nem készít arra, hogy bizonyos tekintélyóvási célokból diákokat eltávolítottasson, termet őrítessen, s hogy — egyáltalán — falat húzzon tanár és diák közé; félelemből, áltiszteletből.

Emberségesebb, őszintébb kapcsolatokra van szükség az iskolákban is! Arra, hogy ne kitervelt szankciók miatt érezze magát biztonságban — képzeletbeli katedráján — a tanár, hogy valóban kiérdemelt és természetes legyen az a diáki „feltekintés”.

Akác László

Liebmann Béla felvétele

A nemzetközi fotókiállítás az időben pénztörténeti kiállítás is nyílt Szegeden. A Móra Ferenc Múzeum központi épületében — a múzeumi hónap alkalmából — megrendezett bemutató vendégei az I. István korabeli érméktől a napjainkban használatos pénzfajtáig valamennyi hazai eredetű pénzzel megismerkedhetnek. A pénztörténeti kiállítás iránt városszerint igen nagy érdeklődés mutatkozik. Képünk az egyik tallérorkkal, dukátokkal teli tárlat — és nézőit — mutatja.

SZERDA,
1968. OKTOBER 9.

DEL-MAGYARORSZAG 3